

OCS 2008 26058

Derde voortgangsrapportage Nota Continu Cultuur. Traditie en trend. Kunst en Cultuur Ede 2006-2009

Dit is de derde voortgangsrapportage van de Nota Continu Cultuur. Met deze rapportage geven wij u een overzicht van de stand van zaken van de actiepunten in de Nota Continu Cultuur. De voortgangsrapportage doen wij aan de hand van de indeling zoals die ook in de nota is gehanteerd en we richten ons met name op de concrete plannen zoals in de nota is geformuleerd.

De kracht van het buitengebied

Concrete plannen voor het buitengebied zijn (1) het bezoekerscentrum Lunteren rondom het thema Middelpunt van Nederland, (2) culturele arrangementen in samenwerking met het Kröller-Müller Museum en (3) kunstroutes voor kinderen.

Voor wat betreft het bezoekerscentrum Lunteren is in de meerjarenbegroting 2008-2011 een bedrag opgenomen voor het bezoekerscentrum. De afgelopen jaren is door de gemeente meegewerkt aan de ambitie van het Geldersch Landschap om het gebied De Goudsberg te ontwikkelen in combinatie met verblijfsrecreatie, een bezoekerscentrum en andere recreatieve voorzieningen. Inmiddels is duidelijk dat de ontwikkeling van het gebied vertraagd is en dat de ontwikkeling van verblijfsrecreatie en een bezoekerscentrum, onder andere door de kredietcrisis, op korte termijn niet reëel is. Inmiddels wordt onderzocht of er alternatieven mogelijk zijn in de omgeving van Lunteren.

De arrangementen in samenwerking met het Kröller-Müller Museum en De Reehorst zijn in 2006 van start gegaan. In 2007 was hiervoor € 1000 beschikbaar. De partners zijn enthousiast over het arrangement; er wordt veel gebruik van gemaakt. In de perspectiefnota 2008-2011 is eenmalig € 10.000 in 2008 beschikbaar gesteld voor het arrangement. In overleg met de partners is afgesproken dat zij het arrangement handhaven binnen de eigen exploitatie. De € 10.000 is in 2008 ingezet voor de PR en marketing van het arrangement. Hiervoor is door de partners in 2008 een marketingplan opgesteld; dit marketingplan is goedgekeurd door de gemeente en is uitgevoerd met een uitloop in 2009.

De kunstroutes voor kinderen zijn gerealiseerd in december 2008 in samenwerking met de Stichting Wolf. In tegenstelling tot wat is bericht in de voortgangsrapportage over 2007 zijn er binnen het beschikbare budget niet twee, maar drie kunstroutes voor kinderen ontwikkeld op landgoed Kernhem, Luntersch Buurtbos en in het gebied bij het Natuurcentrum Veluwe. Begin 2009 wordt een feestelijk moment georganiseerd om deze routes te presenteren aan het publiek en de pers. De routes worden (beperkt) gratis ter beschikking gesteld aan het primair onderwijs en zullen voor een klein bedrag aan het publiek worden verkocht op verschillende lokaties in Ede. Ook zijn er in 2008 weer atelierroutes georganiseerd in Lunteren en Bennekom. PEK heeft in 2008 een kunstestafette georganiseerd door de Bospoort, een route langs kunstwerken op verschillende plekken in de Bospoort (in etalages, op straat, in woonhuizen en in het tunneltje van de Bospoort).

De erfgoedkernen

Concrete plannen voor de erfgoedkernen hebben betrekking op de Bospoort en Ede-Oost. Voor wat betreft de Bospoort wordt in het project Paasberg- en Aralterrein gezocht naar een gedeeltelijke culturele invulling. Daarnaast is voor het beeldplan voor de Bospoort een opdracht verleend aan Peter Koorstra. Een eerste concept van het beeldplan is gepresenteerd aan de Commissie Beeldende Kunsten Ede. Een culturele wandelroute door de Bospoort stond voor 2008 in de planning, er is echter voorrang gegeven aan het realiseren van de kunstroutes voor

kinderen. Voor de realisatie van een culturele wandelroute door de Bospoort zijn in 2009 middelen gereserveerd.

In 2007 is een ambtelijke verkenning gedaan om te komen tot een cultureel programma voor Ede-Oost. Deze verkenning is gepresenteerd aan de Stuurgroep Ede-Oost. De ideeën voor de culturele invulling hebben als werktitel het 'exposeum' gekregen. In eerste instantie denken we aan de combinatie van een museale functie met een kunsthall-concept. Mogelijk zijn hier ook andere culturele en niet-culturele functies (bijvoorbeeld ateliers, toerisme, recreatie, horeca) aan te verbinden.

In 2008 en begin 2009 heeft een intensief traject met externe partijen plaatsgevonden om een planconcept voor Ede-Oost te ontwerpen. De concrete invulling van cultuur in Ede-Oost is onderdeel geweest in drie 'ateliers' die zijn georganiseerd en is afhankelijk van de uitkomsten daarvan. De gemeenteraad is in dit traject op verschillende momenten betrokken geweest.

De musea

Concrete plannen betreffen met name de herhuisvesting van enkele musea. Met het Tegelmuseum en het Historisch Museum Ede zijn gesprekken gevoerd over een mogelijke herhuisvesting. Het Kijk- en Luistermuseum heeft al eerder een verbouwing gerealiseerd op de huidige locatie. Museum Oud Lunteren heeft om een verhoging van de subsidie gevraagd om haar nieuwe ambities (een uitbreiding van het gebouw, meer activiteiten ook op het gebied van toerisme) vorm te kunnen geven. In de kadernotitie museumbeleid staan de ambities van Ede op het museale vlak verwoord. Deze ambities worden verder vormgegeven in een museumnota. Met de musea vindt regelmatig overleg plaats, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

Een stedelijk centrum

Concrete plannen hadden in de nota betrekking op het festival Ede uit de Kunst en een filmhuis. Ede uit de Kunst is in 2008 georganiseerd door Cultura op 5 t/m 8 juni. Voor de eerste maal is bij het festival het accent gelegd op amateurkunst. Hierbij waren amateurkunstverenigingen, lokale popmuziek, lokale kunstenaars, cursisten en docenten van Cultura en lokale onderwijsinstellingen betrokken.

Ede uit de Kunst, 2008

In de vorige voortgangsrapportage gaven we aan dat uit het onderzoek cultuurparticipatie 2006 bleek dat het realiseren van een filmhuis mogelijk haalbaar is. Inmiddels heeft de Stichting Kernhem in de media en ook richting de gemeente laten weten, interesse te hebben in het inpassen van een bescheiden filmhuisaanbod in de al bestaande instelling. Stichting Kernhem werkt haar plan momenteel verder uit. Daarnaast biedt Cinemec binnen haar aanbod artfilm aan.

De amateurkunstenaars

In 2007 is de subsidieverordening aangepast. Ook de beleidsregels Amateurkunst zijn gewijzigd. Verder is de gemeenteraad akkoord gegaan met een reparatie van de bezuiniging amateurkunst. Hierdoor is met ingang van 2008 een budgetverhoging van 35% gerealiseerd voor de amateurkunst in Ede waarmee het subsidieniveau terug is op het oude niveau van voor de bezuiniging. Het aantal verenigingen dat in 2008 subsidie heeft aangevraagd is gestegen.

Er is door de gemeenteraad een motie aangenomen over het initiatief Centrum voor Amateurkunst. Naar aanleiding van deze motie is een beperkt haalbaarheidsonderzoek gedaan naar het businessplan van de Stichting Initiatiefgroep Centrum voor Amateurkunst. De commissie Maatschappelijke Zaken wordt in het voorjaar van 2009 geïnformeerd over de uitvoering van de motie.

Cultuureducatie

Cultura heeft sinds het schooljaar 2004-2005 een loketfunctie voor de afstemming van vraag en aanbod en de ondersteuning bij het vormgeven van cultuureducatie in het primair en voortgezet onderwijs. Deze loketfunctie is in 2008 geëvalueerd.

In het kader van de CEPO-regeling geeft de Christelijke Hogeschool Ede een cursus aan cultuurcoördinatoren in het primair onderwijs. Ze werken gestaag aan hun doelstelling van het bereiken van 80% van het primair onderwijs. In het schooljaar 2008-2009 heeft de CHE ook een onderzoek naar de behoeften aan cultuureducatie gedaan op de scholen in de kleine kernen. De CEPO-regeling voor de scholen zelf is inmiddels verlengd (scholen kunnen in de eigen middelen € 10,90 per leerling per jaar krijgen voor cultuureducatie); de ondersteuningsregeling (van waaruit de cursus werd gefinancierd) is gestopt per eind 2008. In 2009 volgt er voor de cultuurcoördinatoren nog een kosteloze bijscholing waardoor zij in aanmerking komen voor het landelijke Interne Cultuur Coördinator-certificaat (ICC).

Bezoek basisschool De Rietkampen aan Gemeentearchief

Samenwerking met de provincie

De samenwerking met de provincie is belangrijk voor kunst en cultuur in Ede. Op dit moment werken we op cultuurgebied concreet samen in het kader van de bibliotheekvernieuwing. Cultura voert als deelnemer van de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken een aantal projecten uit zoals het Makkelijk Lezen-plein (voor mensen met leesproblemen) en de Nationale Bibliotheekkaart (als onderdeel van de sport- en cultuurpas).

In het kader van de BKV-regeling ontvingen wij in 2008 van de provincie € 55.650,00. In het kader van deze regeling ontwikkelden we in 2008 een plan voor het atelierbeleid. Inmiddels is een plan door de gemeenteraad aangenomen. Ook realiseerden we een aantal kunstwerken in de openbare ruimte in Bennekom (uitvoering beeldplan Bennekom). De BKV-regeling loopt eind 2008 af. Na 2008 krijgen we jaarlijks een gedecentraliseerde uitkering van € 150.000 voor beeldende kunst en vormgeving.

Zeker voor wat betreft de grote ruimtelijke ontwikkelingen met een culturele invulling zoals de Bospoort, Ede-Oost en ENKA willen wij de komende jaren de relatie met de provincie uitbouwen. De provincie vindt deze ontwikkelingen kansrijk en interessant en heeft in haar coalitieakkoord het project Ede-Oost benoemd tot een van de acht sleutelprojecten waarin tot 2017 € 120 miljoen extra wordt geïnvesteerd. De relatie met de provincie zal breder zijn dan enkel kunst en cultuur, zeker voor dit soort grote ruimtelijke projecten. Het bestuursprogramma en de nieuwe cultuurnota van de provincie bieden zeker interessante aanknopingspunten.

In 2008 is met de provincie nauw contact onderhouden over de toekomst van het Centrum Beeldende Kunst Gelderland (CBKG) na de stopzetting van de provinciale subsidiestroom (afbouwscenario vanaf 2009). Inzet van Ede is het behoud van de diensten en produkten van het CBK in Ede.

In het kader van GSO-3 is het project 'kunst in de wijken' voor de wijk Veldhuizen tot stand gekomen. Cultura en Welstede werken samen met bewoners en kunstenaars aan dit project. In 2008 is een werkplan gemaakt dat in de jaren 2009 t/m 2011 wordt uitgevoerd.

Inmiddels is bekend dat de provincie Gelderland vanaf 2009 een ondersteuningsregeling voor kleine podia begint, genaamd het podiumplan. Cultura is een van de tien geselecteerde podia die rechtstreeks door de provincie wordt gesteund.

Overig beleid

Het uitgangspunt is bestaand beleid voortzetten.

Algemeen

In 2008 is besloten om een aantal culturele instellingen vanaf 2009 structureel te ondersteunen met subsidie. Het gaat daarbij om Culturele Vereniging De Kijkdoos, Cultureel Café Dante en 't Winkeltje van de Bospoort. In verband met autonome kostenstijgingen wordt de subsidie van Stichting Huize Kernhem per 2009 opgehoogd.

Bibliotheekwerk

Voor wat betreft de bibliotheekvernieuwing zie het kopje 'samenwerking met de provincie'. In 2008 is er weer een nieuwe vestiging van Boek en Buurt (=digitaal punt) geopend. Na Harskamp en De Klinkenberg is nu een punt in St. Barbara, de nieuwe lokatie van Vilente, geopend. Er wordt door de bibliotheek voor de Jeugduitleenpost Veldhuizen een nieuwe lokatie gezocht na de huuropzegging per 1 december 2008 door basisschool De Triangel. Om de dienstverlening in de wijk te handhaven wordt tijdelijk de bibliobus meer ingezet in Veldhuizen.

Beeldende kunst en vormgeving

De geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving van de provincie maakt het de gemeente mogelijk om tot en met 2008 te investeren in beeldende kunst. Zie voor meer informatie over de BKV-regeling het kopje 'samenwerking met de provincie'.

Ook werken we gestaag door aan de beeldplannen. De opdracht voor de Bospoort is verleend en het eerste concept is gepresenteerd aan de Commissie Beeldende Kunsten Ede. Vanaf 2009 vervalt de provinciale subsidie; deze wordt vervangen door een gedecentraliseerde uitkering van € 150.000 bestemd voor beeldende kunst en vormgeving. Het verdelingsvoorstel voor deze middelen is op 15 juli 2008 vastgesteld door het college van B&W en ter kennisname toegestuurd aan de raadscommissie Maatschappelijke Zaken.

Wij stimuleren de totstandkoming van exposities, kunstroutes en andere kleinschalige activiteiten op het gebied van beeldende kunst en vormgeving in Ede. Dit doen we onder andere in samenwerking met PEK, amateurkunstenaars maar ook met partners als de VVV en erfgoedinstellingen. Met name de buitendorpen krijgen onze aandacht.

Het CBKG wordt t/m 2008 aflopend gesubsidieerd in de exploitatie en ontplooi activiteiten op het gebied van beeldende kunst (o.a. kunstuitleen) en in het kader van het Actieplan Cultuurbereik (tot en met 2008).

In het kader van de ontwikkelingen in Ede-Oost zullen wij bekijken in hoeverre professionele kunstenaars hier een rol of plek kunnen vinden.

De adviescommissie Commissie Beeldende Kunsten Ede vervult nog steeds haar rol. In 2008 is de Commissie Beeldende Kunsten Ede geëvalueerd en is het reglement geactualiseerd.

Op het gebied van de eigen collectie is inmiddels een onderzoek uitgevoerd ten behoeve van een nieuw collectieplan. De uitvoering is in voorbereiding. Inmiddels is een nieuw afstoot- en aankoopbeleid geformuleerd.

Ten aanzien van kunst in de openbare ruimte zijn in 2008 drie kunstwerken in de openbare ruimte opgeleverd. Het gaat om het kunstwerk Chico y chica op het Raadhuisplein, het kunstwerk in de vijver op de Klaphekweg en het kunstwerk op het Van Slootenplein (Bennekom). In 2008 is gewerkt aan de kunstwerken Grift (Bennekom), Monument van de Middeleeuwen (Bennekom) en Bellenstein (Veldhuizen). Het kunstwerk 'De Stieren' van Jits Bakker is na reparatie teruggeplaatst. Een ontwerp voor groenirichting bij het woonproject De Hooge Hoek in Lunteren is in voorbereiding. Het Harmsen van der Vliet-Ameshoff fonds heeft aangegeven in de komende vijf jaren, vanaf 2009, jaarlijks een kunstwerk te willen schenken aan de gemeente. Dit is inmiddels geaccordeerd door het college. Uitvoering vindt plaats in samenwerking met de Commissie Beeldende kunsten Ede.

Chico y chica, Ripolles, 2008. Raadhuisplein te Ede.

Podiumkunsten

De twee theaterpodia in Ede, de Reehorst en Cultura, functioneren naar wens met een aanbod van professionele en amateurvoorstellingen. Het aanbod van beide podia vult elkaar goed aan. Het Openluchttheater is deels gerestaureerd. In 2009 wordt er gezocht naar financiering om de restauratie te voltooien. Er is inmiddels een programmeringscommissie actief en voor 2009 is programmeringsbudget gerealiseerd.

Cultura voerde in 2008 een onderdeel van het Actieplan Cultuurbereik uit dat de versterking van de belangstelling voor de podiumkunst tot doel heeft. Uit deze subsidieregeling worden nieuwe initiatieven gefinancierd. In principe kan iedereen aanvragen indienen, dus bijvoorbeeld ook amateurkunstverenigingen, individuen en buurthuizen. In 2008 brachten we deze regeling nogmaals onder de aandacht bij potentiële aanvragers.

In 2008 heeft De Reehorst voor de eerste maal (zonder gemeentelijke subsidie) de ENKA-experience georganiseerd. Dit is een meerdaags festival op het ENKA-terrein. In 2008 is De Reehorst ook nauw gaan samenwerken met de creatieve opleidingen van het ROC A12.

ENKA Mannenkoor treedt op tijdens ENKA Experience 2008

In 2008 heeft het Nationaal Jeugd Orkest (gevestigd in Apeldoorn) voor de eerste maal drie keer in Ede opgetreden in Cultura, het Openluchttheater en in de Oude Kerk.

In 2008 heeft professioneel, landelijke opererend, theatergezelschap Smeedwerk zich in Ede gevestigd met Cultura als thuisbasis.

Popmuziek

De oefenruimtes in Cultura en het open podium van Cultura in samenwerking met Welstede zijn een succes; een teken dat er, met name onder jongeren, behoefte is aan een bescheiden 'popcircuit' in Ede. Ook vinden er jaarlijks verschillende popmuziekactiviteiten in Ede. Vanuit het stimuleringsbudget popmuziek zijn onder andere activiteiten van Popschool Novae en Heidepop gesubsidieerd.

Lokale Omroep

In 2008 is de Lokale Omroep begonnen met live-uitzendingen van de raadsvergaderingen. Er is in 2008 verschillende malen contact geweest tussen LOE en de gemeente Ede over de ontstane onrust binnen de instelling. Inmiddels speelt de zendtijdtoewijzing voor de komende periode. Begin 2009 moet de gemeenteraad een advies uitbrengen over de zendtijdtoewijzing aan het Commissariaat voor de Media.

Cultuurhistorie

De werkzaamheden rondom monumentenzorg richten zich vooral op beschermen en instandhouden; het beheer van monumenten. Het vergroten van publiek draagvlak vindt vooral zijn beslag in activiteiten zoals de, altijd goed bezochte, Monumentendag. Daarnaast participeert monumentenzorg ook in de ontwikkeling van erfgoededucatie-projecten en zullen we waar mogelijk (bijvoorbeeld in de Bospoort) in kunst- en cultuurroutes aandacht schenken aan monumenten op de route. De afdeling archeologie heeft zich de afgelopen periode vooral gericht op beleids- en organisatieontwikkelingen naar aanleiding van nieuwe wetgeving. Hierdoor komt een goede regionale samenwerking tot stand. Het vergroten van publiek draagvlak richt zich vooral op erfgoededucatie en de presentatie van archeologisch erfgoed. De musea kunnen hier een interessante rol in spelen. Ook is het bezoekerscentrum in Lunteren een mooie kans hiertoe.

In de begin van 2009 worden op de website gedigitaliseerde historische bronnen, zoals notariële akten, het bevolkingsregister en de burgerlijke stand, beschikbaar gesteld. Het aantal beschikbare foto's in de digitale fotocollectie is aanzienlijk uitgebreid. Daarnaast zijn op de website ook historische kranten beschikbaar. Door het organiseren van tentoonstellingen en het uitgeven van inmiddels tien historische cahiers is de belangstelling voor het Edese erfgoed merkbaar toegenomen. Ook de komende jaren zullen nieuwe cahiers over zeer verschillende

Emily Dickinson-festival 2008 'Voorbij de laatste roos', Ede

Het Actieplan Cultuurbereik wordt na 2008 voortgezet als het Fonds Cultuurparticipatie. De beleidsaccenten van dit fonds zijn anders namelijk: volkscultuur, amateurkunst en cultuureducatie. De aanvraag van de gemeente Ede om van deze geldstroom gebruik te maken is gehonoreerd. Voor wat betreft cultuureducatie wordt de komende periode meer ingezet op productontwikkeling voor het primair onderwijs en voor het voortgezet onderwijs.

Cultuurpromotie

In 2008 is de cultuurprijs Ede uitgereikt aan Marcel Verbrugge in het Kröller Müller Museum.

Uitreiking Cultuurprijs 2008 in het Kröller Müller Museum

De sport- en cultuurpas is per 1 januari 2009 operationeel als betaalpas. Het participatiefonds van de gemeente Ede is inmiddels goed geïntegreerd in de pas. De eerste aanvragen zijn afgehandeld. Het komende jaar blijven we inzetten op het verbinden van nieuwe deelnemers aan de pas en op communicatie over de mogelijkheden die de pas biedt.

Sport- en cultuurpas

Schematisch overzicht actiepunten beleidsaccenten Nota Continu Cultuur 2006-2009

Project	Stand van zaken
<i>Beleidsaccent: de kracht van het buitengebied</i>	
1. Bezoekerscentrum Lunteren	Niet gerealiseerd, oorzaak externe factoren
2. Culturele arrangementen KMM	Gerealiseerd in 2008
3. kunstroutes voor kinderen	Gerealiseerd in 2008
<i>Beleidsaccent: de erfgoedkernen</i>	
Culturele invulling Paasberg en Aralterrein	Er wordt gesproken met mogelijke participanten vanuit het particulier initiatief
Beeldplan Bospoort	In concept gereed; opdracht is verleend
Culturele wandelroute Bospoort + Kernhem	Realisatie in 2009
Cultureel programma Ede-Oost	Afhankelijk van planontwikkeling Ede-Oost
<i>Beleidsaccent: de musea</i>	
Realiseren museumnota	Realisatie in 2009
<i>Beleidsaccent: Een stedelijk centrum</i>	
Ede uit de Kunst	Gerealiseerd in 2008
Filmhuis	Artfilm-aanbod op kleine schaal is aanwezig in Ede
<i>Beleidsaccent: de amateurkunstenaars</i>	
Aanpassen ASV en beleidsregels amateurkunst	Gerealiseerd
Centrum voor Amateurkunst	In het voorjaar 2009 wordt gerapporteerd aan de raadscommissie over de uitvoering van de motie
<i>Beleidsaccent: cultuureducatie</i>	
Loket cultuureducatie	Gerealiseerd in 2005 en geëvalueerd in 2008
80% van de docenten PO volgt de cursus cultuureducatie	Gerealiseerd